

La Torre de Casanova

Moià

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: A l'est de la vila de Moià. Km 20-21 Ctra. N-141-c direcció a Vic.
Emplaçament A 4 km de Moià. Al peu del Grony i a poca distància de la riera del Gai.

Coordenades:

Latitud: 41.81901
Longitud: 2.13699
UTM Est (X): 428325
UTM Nord (Y): 4630041

Classificació

Número de fitxa 08138 - 38
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Renaixement Barroc
Segle XVI-XVIII
Any 1573
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Domèstic
Observacions protecció: BCIN núm. 3986-MH; disposició 22/04/1949, BOE 5/05
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari Si, IPA nº 75, ACCN 16743.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 08137A012000480000IX

Descripció

Masia rural de planta rectangular amb tres pisos més golfes encarada a migdia. Coberta a dues aigües amb ràfec d'una filada de lloses. El portal d'accés a la masia és d'estil clàssic amb una motllura simple a l'interior i a la clau de l'arc rebaixat hi ha l'any 1812 inscrit. La façana encarada a migdia té deu finestres de les quals quatre tenen arc de descàrrega i algunes estan realitzades amb pedra gres vermella. Annexat a la façana de ponent hi ha un edifici de tres pisos realitzat amb maçoneria on s'accedeix des del barri a una quadra, d'uns 10 x 4 m, amb el sostre amb volta de canó molt bé conservada, paviment de lloses de pedra gres i un abeurador de fusta (10 x 1 x 1,3 m) encara amb els menjadors del bestiar. Pel nord d'aquest s'accedeix a una sala de grans dimensions dividida en dos per un passadís enllosat d'uns 13,5 x 2,70 m on es conserva pràcticament tota l'estructura de l'embigat quadrejat i gran part de la teulada formada per encanyissat i teules tot i que la banda est de la teulada interior ha estat reconstruïda amb maons. Es pot observar l'embigat d'un segon pis en el que probablement es guardava el gra o la palla. El pis terra estava destinat al bestiar. L'interior de la sala conserva 9 columnes d'obra mixta (pedra i maó i morter de calç) que distribueixen la gran sala en sis compartiments rectangulars. La porta de sortida, passant per una petita habitació destinada a conills (modern) és per la façana de ponent. Conserva el barri pavimentat amb parament de pedra. L'accés principal a la masia es realitzava per una portalada de fusta amb teulada a dues vessants sense ràfec. A continuació de la portalada i inclosos en el barri hi ha dos coberts que encara conserven la seva estructura original amb l'embigat de fusta i les portes. Al sud-oest del pati hi ha una torre de defensa, d'uns aproximadament 15 m d'alçada, de planta quadrada, amb parament de pedra i coberta de teula a quatre vessants. La torre té dues portes d'accés al seu interior. La situada al sud, una porta dovellada amb arc de punt rodó on s'observa un escut amb crismó i l'any 1575. En tot l'arc es poden observar grafits amb pintura vermella on es poden llegir les dates. de la guerra civil, 1936 i de la postguerra, 1941, 1942. Cal esmentar uns grafits incisos que representen crismons en els muntants interiors de la porta, molt probablement contemporanis a l'edifici. La segona porta cap a ponent està situada a 1, 60 m aproximadament del terra i li dona accés una escala de pedra estreta sense barana. L'accés està tancat. Encara en resta un cobert-porxo annexat a la façana nord de la torre de defensa. Es conserva una de les dues columnes de gres vermell i la teulada sense ràfec. Fora murs del conjunt descrit i a pocs metres seguint una era que aprofita la pedra calcària de l'estrat geològic com a paviment, hi ha una pallissa de grans dimensions amb teulada a dues vessants sense ràfec vers l'oest que conserva tota l'estructura d'embigat recolzat amb biga perfilada i les parets de tovet. La sala està dividida per columnes de maó de base quadrada i l'accés es fa per una gran amb llinda de fusta i muntants de pedra regulars. La porta conserva part de les estructures de fusta.

Observacions:

A l'interior de la masia hi ha un forn de pa creat per Bernat de Planella l'any 1314. La reforma realitzada l'any 1813 és la que li va donar l'aspecte que té en l'actualitat. En aquest mas va viure un germà del conseller en cap Rafel Casanova i degut a això també se l'anomena Torre d'en Rafael Casanova; però el nom popular és Torre Casanova. Les UTM de la pallissa: x: 428357; y: 4630241 de la torre de defensa: x: 428407; y: 4630240. A l'inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya és denominada: Torre d'en Rafael Casanova.

Història

Anomenat antigament mas Cladelles, fou comprat el 1460, juntament amb el seu molí (actual molí d'en Pujol) per la família Casanova de Sant Cugat de Gavadons. Fou refet totalment el 1573 i novament el 1813. Procedent d'aquesta família és Rafael Casanova i Comes, darrer conseller en cap i heroi del setge de Barcelona de 1714 (Moià, 1660-Sant Boi de Llobregat, 1743).

Bibliografia

Gamundi-Pallàs (1982); Servei del Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya. Barcelona. Generalitat de Catalunya (2008); www.cultura.gencat.net/invarquit Hernández i Herrero, G (2008); Resposta de petició R/N: 421K 102 GH/tt. Direcció General de Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya. Barcelona. Ubals i Picanyol, D (2001); " Les Masies de Moià ". Pàg. 151. Moià. Vila i Comaposada, MA (1980); La Casa rural a Catalunya. Cases aïllades i cases de poble. Ed. 62. 1ª ed. Barcelona. Rodríguez Lara, J. L. (2009): Aproximació a la toponímia del Moianes. Barcelona: Dalmau.

Enllaços d'interès:

<https://www.catalunyamedieval.es/torre-den-rafael-de-casanova-moia-bages/>

